

**PROČ JE MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY
SPRÁVNÉ A DŮLEŽITÉ**

***jsme* fér.cz**
MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY

Zpracovala: Koalice za manželství

V Praze, duben 2018

■ Obsah:

1. Důvody, proč je manželství pro všechny správné a důležité
2. Časté výhrady a odpovědi na ně
3. Příloha č. 1: Rozdíly mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím
4. Příloha č. 2: Stanoviska odborníků na výchovu dětí v duhových rodinách

1. DŮVODY, PROČ JE MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY SPRÁVNÉ A DŮLEŽITÉ

Tyto důvody jsou ve zkratce následující (a níže detailněji popsané): společnost tím vysílá vzkaz lesbám a gayům, že jejich vztahy si zaslouží stejný respekt a ochranu (kap. 1.1), manželství s sebou přináší stabilitu a ochranu pro děti, které vychovávají dvě matky nebo dva otcové (kap. 1.2) a vyřeší to mnoho praktických problémů pro lesbické a gay páry (kap. 1.3). Nikomu to neublíží a milionům lidí v České republice to pomůže. A česká společnost je na to již dlouho připravena (kap. 1.4).

1.1 Manželství je symbol

■ Láska je jen jedna

Podstatou manželství je láska mezi dvěma lidmi. A láska je jen jedna. Není homo a hetero verze.

"Když se dva dospělí lidé milují, měli by mít možnost zajištěného partnerského života v manželství bez ohledu na svou sexuální orientaci", myslí si 75 % Čechů a Češek.¹

Gayové a lesby prožívají lásku stejně jako kdokoli jiný a chtějí ji i stejným způsobem vyjadřovat. Pokud vychovávají manželé děti, je podstatou manželství i láska mezi rodiči a jejich dětmi. Lesbické a gay páry milují děti, které vychovávají, úplně stejně jako ostatní rodiče. A jejich děti milují oba své rodiče stejně, nedělají mezi nimi rozdíl.

■ Manželství je hodnota, chceme mít možnost ji naplnit

Neničíme manželství, naopak – chceme naplnit jeho smysl. Gayové a lesby na tradiční rodiny neútočí, plně je respektují, většina z nich z takových rodin pochází. Jeden bonmot říká: *"Nejuvětší hrozbou heterosexuálního manželství není manželství leseb a gayů, ale heterosexuální rozvod"*. S tím souhlasí i téměř 90 % české společnosti.²

Naprostá většina české společnosti (87 %) si myslí, že manželství vytváří pouto mezi dvěma lidmi, kteří se o sebe starají v dobrém i zlém.³ Skoro stejný počet (86 %) gayů a leseb by chtěl mít možnost vstupovat do manželství.⁴ Podle Českého statistického úřadu je míra rozpadu registrovaných partnerství výrazně nižší než u manželství. Od uzákonění registrovaného partnerství se rozvedlo jen 14,5 % z celkového počtu registrovaných párů.⁵

Manželství gayů a leseb je uzákoněno již ve 25 zemích na světě, ve kterých žije přes 1 miliardu lidí – celá západní Evropa (až na Itálii a Švýcarsko), USA, Kanada, většina států

Jižní Ameriky, Jihoafrická republika. Patří mezi ně i silně religiózní země jako Španělsko, Brazílie, Argentina, Kolumbie, Irsko a třeba také Malta. Zkušenosti ze všech těchto zemí jsou jednoznačně pozitivní a dokazují, že manželství gayů a leseb nemá žádný negativní vliv na společnost. Dokonce lze vidět zajímavou korelaci, kdy největší porodnost v Evropě mají země, kde je uzákoněno manželství pro všechny, na chvostu jsou naopak země, jako je Slovensko či Maďarsko, kde manželství pro všechny uzákoněno není. ⁶

Manželství pro lesbické a gay páry je naplněním konzervativních hodnot.

Ve Velké Británii podporovali manželství i přední konzervativci, jako bývalý premiér David Cameron. Ten řekl: *„každému, kdo má výhrady říkám: „Ano, je to o rovnoprávnosti. Ale je to také o něčem jiném: o závazku. Konzervativci věří v pouta mezi námi; že společnost je silnější, když jeden druhému něco slíbíme a jeden druhého podporujeme. A proto nepodporuji manželství gayů a leseb navzdory tomu, že jsem konzervativce. Podporuji manželství gayů a leseb proto, že jsem konzervativce.“* ⁷

Bývalý předseda amerických republikánů Reince Priebus doporučoval, aby strana „*uvyužila své principy a důstojnost a respekt*“. Varoval, že naprostá většina mladých voličů republikánů je pro manželství gayů a leseb a pokud strana bude trvat na tom že je proti, vzdaluje se svým voličům a čeká jí „*pochmurná budoucnost*“. ⁸

Poté, co německá CDU/CSU hlasovala o manželství pro všechny volným hlasováním, a nikoli stranickým hlasováním, téměř čtvrtina poslanců křesťanské konzervativní CDU hlasovala pro.

■ Mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím je mnoho rozdílů

Mezi registrovaným partnerstvím a manželstvím existuje mnoho významných rozdílů. V Příloze č. 1 naleznete stručné shrnutí těch hlavních.

■ Registrují se auta, lidé se berou

Manželství je symbolické, veřejné a formální deklarování a zároveň uznání vztahu dvou lidí. Přináší s sebou i mnoho praktických výhod a poskytuje ochranu dětem, které manželé vychovávají. Pokud stát lesbickým a gay párům zakazuje vstupovat do manželství, říká jim tím, že jejich vztah není hoden stejného symbolického uznání, že nemají nárok na praktické výhody s tím spojené, a že děti, které vychovávají, si nezaslouží stejnou ochranu jako děti v jiných rodinách. Jediným důvodem tohoto zákazu je pohlaví dvou lidí, kteří se milují. Proto je pro nás důležité mít možnost vstupovat do manželství – abychom věděli, že naše vztahy a naše rodiny požívají stejné důstojnosti a ochrany. Proto nestačí jen rozšířit stávající úpravu registrovaného partnerství – lesbické a gay páry a jejich rodiny by tak byly nadále vyloučeny ze společnosti do zvláštní kategorie a nedůstojné a nespravedlivé postavení by tak pokračovalo.

Mimoto je třeba připomenout, že lesby a gayové mají všechny občanské povinnosti jako ostatní lidé, například platí stejné daně. I proto by měli mít všechna občanská práva jako ostatní.

■ Jak to chcete provést?

Jde o jednoduchou změnu v občanském zákoníku, § 655 OZ. Změníme 3 slova: „*manželství je trvalý svazek muže a ženy*“ na „*manželství je trvalý svazek dvou lidí*“. Tím se změna promítne do většiny předpisů týkajících se manželství (včetně adopcí, pěstounství či přisojení). S tím souvisí i změna několika navazujících předpisů (například zákon o matrikách).

1.2 Děti si zaslouží stejná práva a stejnou ochranu

■ Děti v duhových rodinách mají méně práv a jsou vystaveny nejistotě

Základní problém je, že ačkoli dítě vychovávají obě ženy nebo oba muži stejně, často již od narození nebo brzo po něm, je zákonným rodičem jen jeden z nich. Zákon zakazuje lesbickým a gay párům aby se společně staly zákonnými rodiči (a to formou přiosvojení nebo osvojení). Tím ale zákon dělí rodiče dítěte na plnohodnotného (právního) rodiče, a toho druhého, faktického, ale právem neuznaného rodiče.

To má mnoho negativních dopadů na dítě a to zejména v traumatických situacích, kdy se něco stane právem uznanému rodiči nebo se vztah rodičů rozpadne.

Dítě nemá ze zákona právo po faktickém rodiči dědit, nemá nárok na sirotčí důchod, pokud faktický rodič zemře. Pokud se partneři rozejdou, nemá dítě nárok na alimenty od faktického rodiče (děti tedy například zůstávají s právním rodičem odkázané na jeden plat) a zároveň nemá automaticky právo se s ním po rozchodu vídat a člověk, který ho celý život vychovával tak může z jeho života zmizet ze dne na den. Pokud právní rodič dítěte zemře, nemá faktický rodič žádná automatická práva ani povinnosti pokračovat v péči o dítě. Faktický rodič nemá na druhou stranu všechna práva, která potřebuje k řádné péči o dítě – např. nemá právo na informace o zdravotním stavu, nemůže automaticky vystupovat ve škole jako rodič dítěte apod. Pokud se partneři rozejdou, nemá právo na úpravu styku s dítětem. Může se sice stát pěstounem nebo poručníkem, ale o tom musí rozhodovat soud, nestává se jím automaticky. Soudní řízení může trvat dlouho, různé osoby ho můžou zdržovat a komplikovat a to dítěti jistě neprospívá.

Přehled hlavních rozdílů mezi právní ochranou dětí v duhových rodinách a dětí vyrůstajících se sezdanými rodiči naleznete v Příloze č. 1.

■ Dětem neškodí, když mají dvě mámy nebo dva táty

Sexuální orientace nemá žádný vliv na rodičovské kompetence. Mezi odborníky (dětské psychologové, pediatři, sociologové, sociální pracovníci atd.) panuje jednoznačná shoda, že na dítě nemá žádný negativní vliv, pokud jej vychovávají dvě matky nebo dva otcové. Výzkumy na toto téma se provádějí již od 70. let 20. století. Příklady názorů odborníků a odbornic na toto téma jsou v Příloze č. 2.

Z těch českých odborníků a odbornic, kteří sdílí názor, že výchovu dítěte dvěma matkami nebo dvěma otci nemá na děti žádný negativní vliv, uveďme například: prof. PhDr. Petr Weiss, Ph.D., DSc. (psycholog a sexuolog), MUDr. Radim Uzel, CSc. (sexuolog), Sdružení Linka bezpečí (slovy bývalé ředitelky Ivany Šatrové), PhDr. Hana Pazlarová, Ph.D. (předsedkyně Sdružení SOS dětských vesniček, sociální pracovníce), prof. PhDr. Zbyněk Vybíral, Ph.D., (psycholog, profesor katedry psychologie Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity), PhDr. Zuzana Spurná Ph.D. (primářka oddělení klinické psychologie Fakultní nemocnice u sv. Anny v Brně) a mnozí další. Dále také profesní komora sociálních pracovníků či Společnost pro plánování rodiny a sexuální výchovu.

Ze zahraničních uveďme ty největší profesní organizace jako například Americká psychologická asociace, Americká akademie pediatriů, Americká národní asociace sociálních pracovníků či Kanadská psychologická asociace.

Ale nechme mluvit i samotné děti. Kryštof (17 let), kterého vychovávaly dvě mámy říká: „Cítím se jako heterosexuál. Nijak psychicky poznamenaný nejsem, moje matky se o mě vždy dobře postaraly možná i lépe než ve spoustě rodin heterosexuálů. [...]“⁹

■ Mužský a ženský vzor? Záleží na člověku, ne na pohlaví

Stejně jako neexistuje jedna typická heterosexuální rodina (ani typický heterosexuální otec nebo matka), neexistuje ani jedna typická duhová rodina. Děti mohou vychovávat dvě mámy z malého města u Plzně stejně jako dva tátové z Ostravy. Každá rodina tráví volný čas jinak, má jiné zájmy a jiný způsob výchovy dětí.

Děti mají určité potřeby a důležité je, zda mu mohou rodiče tyto potřeby naplnit. Podle známého dětského psychologa Zdeňka Matějčka¹⁰ to jsou:

- potřeba stimulace,
- potřeba smysluplného světa,
- potřeba lásky – citového bezpečí,
- potřeba najít si místo ve společnosti,
- potřeba životní perspektivy, otevřené budoucnosti.

Nikde mezi nimi není potřeba „mužského“ a „ženského“ vzoru. A tyto potřeby jsou dítěti schopni uspokojit stejně tak heterosexuální páry jako dvě mámy nebo dva tátové. Důležité také je, aby dítě vidělo, jak a zda jeho rodiče dokáží řešit problémy a konflikty, jak jsou si blízcí a mají se rádi, jak se vzájemně podporují. A pokud takové prostředí vytváří dvě mámy nebo dva tátové, je to pro dítě mnohem lepší, než když vyrůstá v prostředí heterosexuální rodiny, ve které toto nefunguje.

Navíc z výzkumů (i např. v Česku Polášková 2009) vyplývá, že homosexuální páry aktivně zajišťují dítěti velkou variabilitu různých vzorů (strýcové/tety, dědečkové/babičky, učitelé/učitelky, starší kamarádi a sourozenci, vedoucí kroužků, média).

1.3 Praktické problémy

■ Vdovské důchody, společné jmění, dávky sociální podpory atd.

Registrované partnerství nemá oproti manželství mnoho praktických a finančních výhod. Například registrovaní partneři nemohou nabývat majetek do společného jmění (což nakládání s majetkem zjednodušuje), ale musí si vše pořizovat jako podíloví spoluvlastníci, udělovat si plné moci a prokazovat se jimi atd. Neexistuje pro ně žádná úprava vypořádání společného majetku v případě rozpadu partnerství.

Pokud jeden z partnerů zemře, ten druhý nemá nárok na vdovský či vdovecký důchod a ani na něj nepřechází dávky sociální podpory (důchod, nemocenská).

V Příloze č. 1 naleznete stručné shrnutí hlavních rozdílů mezi registrovaným partnerstvím a manželstvím.

1.4 Nikomu to neublíží, spoustě lidí to pomůže a společnost je připravena

■ Nikomu to neublíží a spoustě lidí to pomůže

Není pravda, že řešíme problém jen pro hrstku lidí. V populaci je zhruba 5-10 % gayů a leseb (to nezahrnuje např. ani bisexuály).¹¹ Tedy minimálně 500.000 až 1.000.000 lidí v České republice je gay nebo lesba. Tito lidé mají své rodiče a jiné příbuzné, své děti, přátele. A tito lidé jim přejí to nejlepší a chtějí, aby byli šťastní. Tedy konzervativním odhadem minimálně třetina populace, tři miliony lidí, budou přímo pozitivně ovlivněni, pokud zrušíme zákaz manželství pro gaye a lesby. A to vůbec není malé číslo.

Každý den se v České republice narodí malý chlapec, který je gay a dívka, která je lesba. Chceme, aby vyrůstali ve společnosti, která jim už od narození dává jasně najevo, že jsou plnohodnotní lidé, jejichž vztahům a rodinám poskytuje stát stejnou ochranu. To, jak se společnost staví ke gayům a lesbám má velký vliv na to, jak oni vnímají sami sebe. Zejména v citlivém období dospívání. Strach a nedostatek sebeúcty může mít někdy až tragické následky. Například poté, co USA otevřeli manželství gayům a lesbám, klesl do roka počet sebevražd náctiletých gayů a leseb o 14 %.¹² Až pětina všech náctiletých bezdomovců ve Velké Británii se identifikuje jako LGBT a 69 % procent z nich uvádí jako hlavní důvod odmítnutí ze strany jejich rodiny o, že prošli coming-outem.¹³ Mnozí si jistě vzpomenou na 14letého Filipa, který před několika lety spáchal sebevraždu z důvodu nepřijetí jeho sexuální orientace okolím. Ve svém dopise na rozloučenou uvedl: *"Dnešní svět je naprosto plný předsudků a nenáviděnosti k určitým skupinám lidí... to mě hrozně štve a přeji si, aby to tak nebylo, aby se se všemi lidmi zacházelo stejně a aby moje smrt aspoň trochu napomohla k veškeré rovnoprávnosti všech lidí na zemi."*

I rodiče gayů a leseb trpí stigmatizací svých dětí – když se jim jich dítě vyoutuje, jsou často smutní, protože si myslí, že se jejich dítě nikdy nevdá nebo neožení, nebo nebude mít děti. Ale nic z toho nemusí být pravda. Chceme, aby si i rodiče gayů a leseb mohli poplákat štěstím a zatancovat na svatbě svého syna nebo dcery. A aby se mohli stát plnohodnotnými prarodiči dětí, které jejich syn nebo dcera bude vychovávat se svým manželem/manželkou.

■ Stát to nic nestojí, naopak to peníze přinese

Tato změna skoro nic nestojí, státní kase peníze ušetří a ještě tam pravděpodobně přibudou. Pokud totiž mohou lidé vytvářet stabilní svazky a rodiny a starají se jeden o druhého, je větší pravděpodobnost, že budou v krizových situacích muset méně spoléhat na stát. Například pokud zákon umožní aby oba rodiče, kteří dítě vychovávají, byli zákonnými rodiči, pak po rozpadu vztahu nebude jeden z rodičů při výchově dětí odkázaný náhle pouze na jeden plat, ale na výchovu dětí bude přispívat i druhý rodič. Děti budou moci automaticky dědit po obou rodičích, nikoli jen po jednom.

Efekt manželství pro všechny má ale pozitivní finanční dopady i do dalších sfér života celé společnosti.

Za posledních 18 let muselo být téměř 600 dětí dáno do osvojení zahraničním párům, protože o ně nebyl v Čechách zájem.¹⁴ Pobyť jednoho dítěte v ústavu vyjde stát průměrně na 44 570 korun měsíčně.¹⁵ Pokud bude lesbickým a gay párům umožněno mít společně děti, je možné, že to přispěje k tomu, aby děti, které by jinak zůstaly v ústavu, našly dříve svou adoptivní rodinu.

Výzkumy ukazují, že manželství má obecně pozitivní efekt na zdraví lidí. Například výzkum Harvardské univerzity prokázal, že manželé žijí průměrně déle, mají nižší počet kardiovaskulárních příhod (např. mrtvic a infarktů), mají nižší riziko výskytu depresí, dochází u nich k méně častému pozdnímu diagnostikování rakoviny a mají vyšší pravděpodobnost úspěšného zotavení po vážné operaci.¹⁶ Sdílený život v rámci stabilního páru proto vede prokazatelně ke kvalitnějšímu a delšímu životu.

Lidé, kteří jsou společností přijímáni a požívají stejné důstojnosti a respektu jako ostatní, jsou také spokojenější v práci a mohou se tak plnohodnotně podílet na chodu společnosti.

■ Společnost je na to připravena

"Když se dva dospělí lidé milují, měli by mít možnost zajištěného partnerského života v manželství bez ohledu na svou sexuální orientaci", myslí si 75 % Čechů a Češek.¹⁷

Další tři průzkumy tří na sobě nezávislých agentur potvrzují, že 65-68 % české veřejnosti souhlasí s tím, aby se i gayové a lesby mohli brát.¹⁸

A 64 % lidí si myslí, že pro dítě je důležité mít dva milující rodiče a je jedno, jestli jsou to muž a žena, dvě ženy nebo dva muži.¹⁹

Tato podpora meziročně stále stoupá. A po přijetí zákona o registrovaném partnerství začala stoupat ještě rychleji. To samé lze očekávat po otevření manželství všem. Například ve Španělsku stoupla podpora manželství pro všechny po jeho přijetí na 84 %, v Irsku na 80 % a ve Švédsku dokonce na 90 %.²⁰

2. ČASTÉ VÝHRADY A ODPOVĚDI NA NĚ

■ Manželství je odjakživa svazek muže a ženy

Institut manželství se již od samého počátku vyvíjel a reagoval na aktuální potřeby společnosti například zavedením práva na rozvod (nejprve mužů pak následně i žen), zrušení „nelegitimních dětí“, zrušení práva první noci, zrušení podmínky souhlasu vrchnosti se sňatkem nevolníků, zrušení zákazu manželství mezi různými společenskými vrstvami, mezi lidmi různého vyznání, mezi lidmi různých ras atd. Málokterý heterosexuál by asi dnes chtěl uzavírat manželství v takové podobě.

Představa neměnného manželství je iluze.

Je samozřejmě pravda, že do dnešního dne bylo v Čechách manželství zákonem povoleno jen mezi mužem a ženou. Ale podstatou manželství vždy byla a je především láska, vztah mezi dvěma lidmi, jejich ochota se o sebe postarat v dobrém i zlém, být si vzájemně oporou, nikoli pohlaví. A láska je jen jedna. Není homo nebo hetero verze. Proto by i manželství mělo být jen jedno.

Fakt, že až do dnešního dne je v České republice (jako jedné z mála vyspělých zemí) stále zakázáno lesbickým a gay párům vstupovat do manželství, není důkazem, že je to tak správně. Je to důkazem, že je nejvyšší čas na změnu.

Pokud zrušíme zákaz manželství pro lesbické a gay páry, nikomu to neublíží. Ani společnosti jako celku, ani konkrétním heterosexuálním manželům nebo rodinám.

■ Proč Vám nestačí rozšířit registrované partnerství, ale neříkat tomu manželství?

Důležitý je nejen obsah, ale i forma. Manželství není jen soubor práv a povinností. Je to také symbol veřejného uznání vztahu dvou lidí. Pokud bychom registrované partnerství rozšířili o všechna práva a povinnosti jaké dnes mají manželé, ale nadále zakázali lesbickým a gay párům vstupovat do manželství, dáváme jim najevo, že jejich vztah nemá stejnou důstojnost a respekt jako vztah heterosexuálů.

Takové řešení je polovičaté, a to přece nikdo nechce. Lesby a gayové chtějí vstupovat se vší důstojností a respektem do manželství. Tři čtvrtiny populace s tím souhlasí.

■ Hlavním cílem manželství je plodit děti a to lesby a gayové nemůžou

Plodit děti není jediným cílem manželství. Cílem manželství je vzájemná podpora mezi manželi. Někteří heterosexuálové děti chtějí, jiní ne. Stejně tak to mají i lesbické a gay páry – ne všichni vstupují do manželství proto, aby v něm vychovávali děti. Manželství bez dětí nejsou vadná ani neplatná. Test plodnosti není podmínkou vstupu do manželství. Berou se například i lidé starší, kteří již děti mít nemůžou.

Lesby a gayové nejsou neplodní. Sexualita nemá s plodností nic společného. A jak se stane, že lesbický nebo gay pár vychovává dítě? Je několik možných způsobů. Například dítě adoptuje jeden z páru jako jednotlivce, nebo mají dítě z předchozího vztahu (tzv. sešívání rodiny).

Gayové a lesby mají a vychovávají děti – to není nic nového. Dle Českého statistického úřadu u nás v roce 2011 vyrůstalo více jak 1.000 dětí v duhových rodinách. Lze předpokládat, že jich je dnes mnohem více a že tento počet nadále poroste.

Jako jednotlivce může už nyní gay nebo lesba v České republice dítě adoptovat. V procesu adopce se posuzuje celé rodinné prostředí, tedy i skutečnost, že adoptivní matka/otec žije se ženou/mužem. V praxi jsou již nyní děti svěřovány do adopce gayům a lesbám, kteří je pak vychovávají se svým partnerem/partnerkou. A proto i z české praxe víme, že dva muži nebo dvě ženy mohou dítěti poskytnout vhodné rodinné zázemí.

Za posledních 18 let muselo být téměř 600 dětí dáno do osvojení zahraničním párům, protože o ně nebyl v Čechách zájem.²¹ Pokud bude lesbickým a gay párům umožněno společně adoptovat děti, je možné, že to přispěje k tomu, aby děti, které by jinak zůstaly v ústavu déle, našly dříve svou adoptivní rodinu.

■ Gayové a lesby slibovali, že už nebudou nic víc chtít – a podívejte se

Společnost se v přístupu ke gayům a lesbám vyvíjí. My to respektujeme, i když bychom samozřejmě rádi, abychom byli od počátku bráni za rovnocenné občany a občanky. Protože společnost nebyla ještě v roce 2006 připravená na manželství, dohodli se politici na kompromisu, kterým bylo registrované partnerství. Kompromis je v přijímání zákonů naprosto běžný a je také běžné, že se právní řád mění a vyvíjí – ve všech možných otázkách, od délky maximální pracovní doby po výši daní.

Zároveň je ale absurdní chtít po jedné generaci, aby navždy zavázala všechny gaye a lesby k nějakému neměnnému stavu. Ptá se někdo žen, odborářů, studentů, důchodců, kdy už konečně budou mít „poslední požadavek“? Tento argument je stejně absurdní jako chtít po ženách v okamžiku, kdy žádaly volební právo, aby navždy slíbily (za všechny ženy ve státě), že v budoucnu nebudou chtít víc, např. přístup ke vzdělání, právo nakládat samostatně se svým majetkem. Nebo chtít po všech zaměstnancích, aby přijali vyšší mzdy a jiné pracovní podmínky v jeden daný den a do budoucna už nikdy nic nežádali (například nechtěli nikdy zvyšovat platy).

Není důležitější se bavit o tom, jestli tu nějaký problém existuje a jak ho řešit, než se donekonečna bavit o tom kdo porušil jaký údajný slib?

■ Kde to všechno skončí?

Tam, kde sexuální orientace a identita nebudou rozhodující pro kvalitu lidského života.

Manželství gayů a leseb nezpůsobuje polygamní svazky, nevede k zoofilii ani k rozpadu heterosexuálních svazků. Za pád Říma také nemůžou gayové a lesby. Může za něj nezvladatelná centralizace do Říma, elitářský systém, kdy většina obyvatel pracovala na vyvozené Římány, příliš velké dobytelské ambice a výdaje na zbrojení a také náboženské rozbroje mezi antickou mytologií a novým náboženstvím – křesťanstvím. U manželství gay a lesbických párů se navíc bavíme o sladění faktického stavu v mnoha párech a rodinách, které již nyní existují, se stavem zákonným, nikoliv o umělém vytváření nových pořádků.

■ Osvojení obchází práva druhého rodiče

Přiosvojení nebo osvojení je možné jen se souhlasem obou rodičů dítěte (jsou-li známi). Je to úplně stejné jako u heterosexuálů – pokud je otec znám, je k přiosvojení/osvojení třeba jeho souhlas. Ten není potřeba například tehdy, když o dítě dlouhodobě neprojevuje zájem. Tato pravidla již dlouho existují, nic na nich neměníme.

■ Homosexualita je nepřirozená, gayové a promiskuita, pedofilie

Gayové a lesby tu vždy byli, jsou a budou, jsou naprosto přirozenou součástí společnosti. Podle Americké psychologické asociace je homosexualita normální a pozitivní varianta lidské sexuální orientace. Opačná tvrzení nejsou vědecky podložena. Pokusy "léčit" homosexualitu jsou neúspěšné stejně, jako přeučovat leváky na praváky. Homosexualita není deviace, je to jedna z variant lidské sexuality. V přírodě existuje spousta druhů, které vytváří homosexuální svazky. Jako třeba sloni, lvi, delfíni, tučňáci... ²²

I zrzaví lidé nebo leváci jsou ve společnosti v menšině, což ale neznamená, že jsou nepřirození.

Gayové a lesby nejsou v průměru více promiskuitní než zbytek populace. Nejsou o nic lepší ale ani horší, než zbytek populace. Na promiskuitu má větší vliv, je-li někdo muž nebo žena, kolik je mu/jí let a kde žije. Například v zemích, kde není umožněno homosexuálům žít život naplno a společnost je nerespektuje, nemohou logicky navazovat dlouhodobé a trvalé vztahy. Ale to není jejich volba.

Zneužívání dětí je strašná věc a velký problém. Pedofilů je u gayů poměrně úplně stejně, jako u heterosexuálů což je zhruba 1-2 % populace. Podle sexuologa Petra Weisse pouze desetina pachatelů, kteří jsou souzeni za sexuální zneužití dítěte, trpí skutečně pedofilní sexuální poruchou. Až 90 % zneužití se dopouštějí lidé (v naprosté většině muži), kterým nebyla pedofilie diagnostikována, ale jsou to osoby s poruchou osobnosti, agresivní nebo závislé na alkoholu. ²³

■ Ještě se o tom nevedla široká společenská diskuze

Společenská debata se vede už desítky let, a nejen v Čechách, ale i v zahraničí. V západní Evropě již vyrostla celá jedna generace lidí, kteří nezažili dobu, kdy se gayové a lesby nemohli brát. Od 70. let 20. století byly provedeny desítky odborných výzkumů, které potvrdily, že na děti nemá výchova dvěma matkami nebo dvěma otci žádný negativní vliv.

Kampaň „Jsme fér“ (www.jsmefer.cz), jejímž cílem je zrušení zákazu manželství pro lesbické a gay páry, vede společenskou diskuzi velmi aktivně. A vůbec ne jen v Praze. Máme 11 regionálních buněk, uspořádali jsme už více jak 155 akcí v regionech, sbíráme podpisy

pod petici, jsme vidět v médiích. Vedeme debatu otevřenou, s respektem. Každému, kdo má zájem, rádi odpovíme na její nebo jeho dotazy týkající se manželství pro všechny.

Výsledkem této desetiletí trvající debaty je, že více jak dvě třetiny Čechů jsou pro a souhlasí s tím, aby se i lesbické a gay páry mohly brát a mohli společně adoptovat děti.²⁴

■ Plýtváme časem a energií na menšiny, většina trpí

Naprosto souhlasíme, že mnoho rodin a párů má problémy. Jsou jimi například dostupné bydlení, jak se mají rodiče po mateřské a rodičovské zapojit do práce, nedostatek míst ve školkách atd. Gayové a lesby k těmto rodinám také patří, také tyto problémy pociťují. Ale vedle toho mají ještě další, specifickou skupinu problémů, která plyne z toho, že se nemohou brát a nemohou adoptovat děti, které vychovávají. Vztahy s ostatními lidmi a našimi dětmi, jsou v životě pro většinu lidí to nejdůležitější. Stejně tak i pro gaye a lesby. A pokud nemají možnost prožívat své vztahy se stejným respektem a důstojností jako ostatní a jejich děti ohrožuje právní nejistota, kvalita jejich života je výrazně nižší.

Ano, je důležité mít fungující daňový systém, vzdělávání, zdravotnictví i dopravní síť. Ale ještě nikdy jsme neviděli někoho plakat kvůli dalšímu zdržení v dostavbě dálnice D3. Zato jsme viděli plakat lidi štěstím na svatbě a v porodnicích.

PŘÍLOHA č. 1:
Hlavní rozdíly mezi manželstvím a registrovaným partnerstvím:

MANŽELSTVÍ	REGISTROVANÉ PARTNERSTVÍ
------------	--------------------------

SYMBOLICKY, POCITOVĚ:

Manželé	Registrovaní partneři
Manželství je základním kamenem rodinného práva	Registrované partnerství je administrativním úkolem
Snoubenci se mohou vzít na téměř jakékoli matrice	Registrovaní partneři jen na 14 určených úřadech
Dva svědci	Bez svědků
Prohlášení činí před starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva	Registrace probíhá pouze před matrikářkou
Manželstvím získávají manželé příbuzné, jejichž vztah zákon uznává	Zákon např. švagry a švagrové registrovaných partnerů neuznává

PRAKTICKY

Pracovní volno 2 dny na svatbu	Není
Automaticky vzniká společné jmění manželů. Jeho existence zlehčuje život manželů, kteří si nemusí ke všemu udělovat plnou moc. Také znamená, že na manžela může při dědění připadnout větší podíl, než na registrovaného partnera. Dále je společné jmění výhodnější z hlediska daní.	Nevzniká společné jmění, partneři jsou jen podíloví spoluvlastníci. Není žádná úprava vypořádání majetku v případě rozpadu vztahu.
Při uzavření sňatku si snoubenci mohou určit, jaké společné příjmení budou používat	Nelze, je třeba žádat dodatečně po registraci
Mají nárok na vdovský a vdovecký důchod	Nemají
Po úmrtí manžela přechází na manžela nárok na různé dávky (důchod, nemocenské atd.)	Nepřechází

VE VZTAHU K DĚTEM

Manžel může při-osvojit dítě druhého manžela (například z předchozího vztahu)	Nelze
Mohou společně osvojit dítě z ústavu	Nelze
Mohou být společnými pěstouny	Nelze
Děti mají nárok na sirotčí důchod po svém rodiči	Děti tento nárok nemají ve vztahu k partnerovi, který je sice vychovává, ale zákon ho jako rodiče neuznává.
Podmínkou rozvodu je úprava vztahů k dětem	Není upraveno. Partner, který není biologickým rodičem, nemá automaticky možnost děti dále vést a nemá ani povinnost platit výživné. Stejně tak dítě nemá zajištěn kontakt s člověkem, který ho do té doby vychovával, ani nemá od něj nárok na výživné.

■ Použité zdroje

1. Výzkum agentury Median pro zadavatele Prague Pride z.s., "Postoje k LGBT", únor 2018
2. Na otázku "Pokud by se umožnilo manželství i gayům a lesbám, ohrožovalo by to moji rodinu" odpovědělo 88% respondentů záporně. Zdroj: Výzkum agentury Median pro zadavatele Prague Pride z.s., "Postoje k LGBT", únor 2018
3. Výzkum agentury Median pro zadavatele Prague Pride z.s., "Postoje k LGBT", únor 2018
4. Průzkum provedený online dotazníkem spolkem Prague Pride z.s. v červenci 2016
5. Informace poskytované příslušnými matričními úřady na vyžádání fyzickým osobám (v období od 1.7.2006 do 31.12.2017) a od 1.1.2018 spolku Platforma pro rovnoprávnost, uznání a diverzitu, z.s..
6. http://www.rozhlas.cz/zpravy/data/_zprava/tradicni-rodina-se-v-europe-rozpada-kuuli-registrovane-mu-partnerstvi-1449197
7. <http://www.mirror.co.uk/news/uk-news/david-cameron-says-legalising-gay-8411815>
8. <http://www.republicanviews.org/republican-views-on-gay-marriage/>
9. <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10175540660-mate-slovo-s-m-jilkovou/218411030520011>
10. Z. Matějček: Osvojení a pěstounská péče, Portál, 2002, s.84 – 90.
11. V současnosti je lékařskou veřejností přijímáno, že gayů a leseb je v populaci minimálně 5-10% ([http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736\(16\)00013-1/fulltext](http://www.thelancet.com/journals/lancet/article/PIIS0140-6736(16)00013-1/fulltext)). Často zmiňovaná 4% pochází z výzkumů Alfreda Kinseyho, „Sexuální chování mužů „ (1948) a „Sexuální chování žen“ (1953). Respondenti se měli identifikovat na škále 0 (výlučně heterosexuální) až 6 (výlučně homosexuální). Zhruba 11,6% mužů se identifikovalo jako výlučně homosexuální - ale dokonce 46% procent z nich reagovalo na sexuální podněty od obou pohlaví. Zhruba 2-6% žen se identifikovalo jako výlučně homosexuální.
12. <https://www.theguardian.com/us-news/2017/feb/20/drop-in-teenage-suicide-attempts-linked-to-legalisation-of-same-sex-marriage>
13. <https://www.akt.org.uk/Handlers/Download.ashx?IDMF=c0f29272-512a-45e8-9f9b-0b76e477baf1>
14. http://zpravy.idnes.cz/adopce-do-zahranici-0oe-/domaci.aspx?c=A160701_151136_domaci_zt
15. <https://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/pobyt-ditete-v-ustavu-je-v-prumeru-sestkrat-drazsi-nez-pomoc-rodine-1345736>
16. SHMERLING, Robert H., 2016. The health advantages of marriage. Harvard Health Blog [online]. 30. 11. Dostupné z: <https://www.health.harvard.edu/blog/the-health-advantages-of-marriage-2016113010667>
17. Výzkum agentury Median pro zadavatele Prague Pride z.s., "Postoje k LGBT", únor 2018
18. (1) 67%, agentura Median, průzkum pro Český rozhlas, červenec 2016 (http://www.median.eu/cs/wp-content/uploads/2016/07/1516421_Bleskovy_pruzkum_2016_III_homosexualove.pdf), (2) 65%, agentura Pew Research, květen 2017 (<http://www.pewforum.org/2017/05/10/social-views-and-morality/#limited-support-for-legalization-of-same-sex-marriage>), (3) 68%, agentura New Market Search, červenec 2016, zpracované pro Prague Pride z.s.
19. Výzkum agentury Median pro zadavatele Prague Pride z.s., "Postoje k LGBT", únor 2018
20. <http://www.queergeography.cz/sexualni-obcanstvi/mapa-podpory-rounosti-manzelstvi-europa/>
21. http://zpravy.idnes.cz/adopce-do-zahranici-0oe-/domaci.aspx?c=A160701_151136_domaci_zt
22. https://en.wikipedia.org/wiki/Homosexual_behavior_in_animals
23. <https://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/124292-az-90-procent-pripadu-zneuzivani-deti-nezpusobuji-pedofilove.html>
24. To potvrzují tři na sobě nezávislé průzkumy a agentury: (1) 67%, agentura Median, průzkum pro Český rozhlas, červenec 2016 (http://www.median.eu/cs/wp-content/uploads/2016/07/1516421_Bleskovy_pruzkum_2016_III_homosexualove.pdf), (2) 65%, agentura Pew Research, květen 2017 (<http://www.pewforum.org/2017/05/10/social-views-and-morality/#limited-support-for-legalization-of-same-sex-marriage>), (3) 68%, agentura New Market Search, červenec 2016, zpracované pro Prague Pride z.s.

jsme
fér

MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY

jsme fér.cz

MANŽELSTVÍ PRO VŠECHNY

Financováno z programu
Evropské unie
Práva, rovnost a občanství
(2014–2020)